

مدیریت جامع پسماندهای صنعتی و خطرناک

به همراه فهرست پسماندهای شناسایی شده در ایران

نویسندگان:

علیرضا عسگری - محمد میراد

امیرحسین محوی - الهام سلیمانی - حافظ کاظمی

با همکاری

محمد انصاری زاده - فرزانه درخش - رامین خلدی حقیقی

علی ملکوتی - ماندانا یاوری - مسعود پناهی فرد - داریوش داداش زاده

فاطمه خلیلی - مریم مراد نیا - آرش القاصی - سناز ثابتی

سیدرضا عباسیانی - طاهره قربانیان

عنوان و نام پدیدآور: مدیریت جامع پسماندهای صنعتی و خطرناک به همراه فهرست پسماندهای شناسایی شده در ایران/

نویسندگان علیرضا عسگری ... (و دیگران)، با همکاری محمد انصاری زاده ... (و دیگران).

مشخصات نشر: تهران: خانیان، ۱۳۹۷. مشخصات ظاهری: ۴۶۷ ص: مصور، جدول، نمودار.

شابک: 978-600-7988-37-4 وضعیت فهرست نویسی: فیفا یادداشت: نویسندگان علیرضا عسگری، محمد علیرزاده،

امیرحسین محوی، الهام سلیمانی، حافظ گلستانی فر. با همکاری محمد انصاری زاده، فرزانه درخش، رامین خلدی حقیقی، علی

ملکوتی، ماندانا یآوری، مسعود پناهی فرد، ...

موضوع: زباله صنعتی - ایران - مدیریت موضوع: مدیریت مواد زاید خطرناک - ایران. موضوع: زباله صنعتی - قوانین و مقررات -

ایران موضوع: مواد زاید - ایران - مدیریت موضوع: مواد خطرناک - ایران موضوع: مواد زاید - ایران - مدیریت

شناسه افزوده: عسگری، علیرضا، ۱۳۶۰ - شناسه افزوده: انصاری زاده، محمد، ۱۳۵۳ -

رده بندی کنگره: ۸۷/۸۹۷/الف۹م۹ ۱۳۹۷ رده بندی دیویی: ۳۶۳/۷۲۸۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۳۳۱۶۵۳

نام کتاب: مدیریت جامع پسماندهای صنعتی و خطرناک

به همراه فهرست پسماندهای شناسایی شده در ایران

۱۳۹۷	تاریخ نشر:	نویسندگان: علیرضا عسگری - محمد علیر
اول	نوبت چاپ:	امیرحسین محوی - الهام سلیمانی - حافظ گلستانی فر
جلد ۲۰۰	شمارگان:	انتشارات خانیان
۵۰۰۰۰۰ ریال	قیمت:	شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۸۸-۳۷-۴
		صفحه آرایشی: انتشارات آوای قلم

آدرس: تهران - میدان انقلاب - خیابان کاراگر شمالی - ابتدای خیابان خیر - کوچه باغ نو - کوچه داوود آبادی

شرقی - پلاک ۴ - طبقه همکف

شماره تماس: ۶۶۵۷۱۸۷۱ تلفکس: ۶۶۹۳۷۹۶۴ همراه مدیر فروش: ۰۹۱۲۱۹۹۹

فروشگاه کتاب الکترونیکی: www.avapublisher.com

فروشگاه کتاب چاپی: www.khaniranshop.com

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و شرعاً حرام است.

متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۹	مقدمه ناشر
۱۱	بیوگرافی مولفان
۱۵	مقدمه

فصل اول: کلیات مدیریت پسماندهای صنعتی و خطرناک

۱۶	۱-۱ کلیات
۲۰	۲-۱ روش ها و معیارهای فهرست بندی و طبقه بندی پسماندهای خطرناک
۲۱	۱-۲-۱ طبقه بندی براساس نحوه تولید
۲۱	۲-۲-۱ طبقه بندی براساس نحوه تاثیر پسماند
۲۴	۳-۲-۱ انواع فهرست ها و جمع بندی پسماندهای ویژه
۲۴	۱-۳-۲-۱ خواص پسماندهای ویژه
۲۹	۲-۳-۲-۱ فهرست مواد زیانبار REPA دولت ایران
۶۹	۳-۳-۲-۱ طبقه بندی پسماندهای خطرناک توسط UNFPA
۸۴	۴-۳-۲-۱ طبقه بندی پسماندهای خطرناک طبقه بندی از یون بازل
۹۹	۵-۳-۲-۱ طبقه بندی اتحادیه اروپا (EWC)
۱۳۷	۶-۳-۲-۱ شناسه گذاری به روش EIHW
۱۴۴	۳-۱ پیشگیری از آلودگی
۱۴۹	۴-۱ جمع آوری و ذخیره سازی در محل
۱۵۱	۱-۴-۱ نیازمندی های اختصاصی ذخیره سازی و جمع آوری
۱۵۱	۲-۴-۱ بسته بندی و جمع آوری
۱۵۳	۳-۴-۱ کدهای مورد استفاده در انواع بسته بندی ها براساس مقررات UN
۱۵۴	۴-۴-۱ برچسب گذاری
۱۵۷	۵-۴-۱ نحوه برچسب گذاری پسماندها
۱۵۸	۱-۵-۴-۱ برچسب پسماندهای خطرناک
۱۵۹	۲-۵-۴-۱ برچسب پسماندهای صنعتی غیر خطرناک
۱۶۰	۳-۵-۴-۱ برچسب پسماندهای قابل بازیافت
۱۶۱	۴-۵-۴-۱ برچسب پسماندهای عادی
۱۶۲	۶-۴-۱ تعیین نوع ظروف
۱۶۸	۷-۴-۱ علائم فساد و خورندگی، زنگ زدگی، تغییر رنگ و نشت

۱۷۲	۸-۴-۱ ماشین آلات و پرسنل جمع‌آوری
۱۷۳	۹-۴-۱ جابه‌جایی پسماندها در محل
۱۷۵	۱۰-۴-۱ مشخصات محل ذخیره
۱۷۶	۵-۱ حمل و نقل
۱۷۷	۱-۵-۱ مدیریت مراحل جمع‌آوری و حمل و نقل مواد زائد خطرناک
۱۷۹	۲-۵-۱ حوادث ناشی از حمل و نقل مواد زائد خطرناک
۱۸۰	۳-۵-۱ تخلیه بارها و شستشوی تجهیزات حمل و نقل
۱۸۰	۴-۵-۱ حفاظت و ایمنی در جمع‌آوری و انتقال پسماندهای خطرناک
۱۸۱	۵-۵-۱ کیفیت و شرایط یک بازرسی ویژه جمع‌آوری و حمل و نقل مواد
۱۸۳	۶-۵-۱ اعلامیه و بارنامه پسماند خطرناک
۱۸۵	۷-۵-۱ مایه‌های جمع‌آوری
۱۸۶	۶-۱ تصفیه و پردازش مواد
۱۸۹	۷-۱ دفع مواد زائد خطرناک
۱۹۲	۱-۷-۱ جامدسازی و تثبیت
۱۹۴	۲-۷-۱ زمین پالایی
۱۹۴	۳-۷-۱ لخته‌سازی و ترسیب
۱۹۴	۴-۷-۱ اکسیداسیون و احیاء
۱۹۵	۵-۷-۱ استخراج توسط حلال
۱۹۵	۶-۷-۱ انجماد و کریستالیزاسیون
۱۹۵	۸-۱ استانداردها و ضوابط مکان‌گزینی دفن بهداشتی پسماندها
۱۹۸	۱-۸-۱ جمع‌آوری ذخیره‌سازی داده‌ها
۲۰۳	۲-۸-۱ معیارهای موقعیتی
۲۰۸	۳-۸-۱ پیش‌بینی عکس‌العمل‌های اولیه مردمی
۲۰۹	۴-۸-۱ بررسی لایه‌های زیرین خاک
۲۱۰	۵-۸-۱ بررسی خطر زلزله
۲۱۲	۶-۸-۱ تحقیقات منابع قرضه
۲۱۶	۹-۱ ضوابط زیست‌محیطی انتخاب محل دفن پسماندهای ویژه
۲۱۶	۱-۹-۱ معیارهای مکان‌یابی
۲۱۸	۲-۹-۱ اکوسیستم‌های آبی
۲۲۰	۳-۹-۱ اکوسیستم‌های خشکی
۲۲۱	۴-۹-۱ کاربری اراضی (زمین)
۲۲۲	۵-۹-۱ رعایت فواصل لازم از مراکز حساس

۲۲۲	۹-۶ زمین ساخت منطقه
۲۲۳	۹-۷ سیلاب دشت ها
۲۲۴	۹-۸ کشاورزی
۲۲۵	۹-۹ گونه های نادر یا در معرض خطر انقراض
۲۲۶	۹-۱۰ منابع فرهنگی، باستانی و تاریخی
۲۲۶	۹-۱۱ محل های مناسب برای تفریح
۲۲۷	۹-۱۲ اثرات اقتصادی و اجتماعی
۲۲۷	۹-۱۳ وضعیت زیبایی شناختی
۲۲۸	۹-۱۴ مرحله احداث تأسیسات جانبی
۲۲۸	۹-۱۵ ضوابط انتهائی
۲۴۰	۹-۱۶ موارد مرزد پایش د، مکان دفن
۲۴۳	۱۰-۱ دستورالعمل های سیستم مدیریت پسماند
۲۴۳	۱-۱۰-۱ دستورالعمل شرایط و ویژگی های ظروف نگهداری و نحوه مظروف کردن
۲۴۵	۱-۱۰-۲ نحوه آلودگی زدایی از لرو و تجهیزات پسماند
۲۴۶	۱-۱۰-۳ دستورالعمل شرایط و ویژگی های ظروف نگهداری پسماند صنعتی
۲۴۸	۱-۱۰-۴ پایش و بازرسی محل نگهداری لرو
۲۵۰	۱-۱۰-۵ دستورالعمل های خاص پسماندهای خط نا
۲۵۰	۱-۱۰-۵-۱ پسماندهای قابل اشتعال یا با میل ترکیبی زیاد
۲۵۰	۱-۱۰-۵-۲ دستورالعمل های خاص در خصوص پسماند نادرگ
۲۵۱	۱-۱۰-۵-۳ دستورالعمل های خاص برای پسماند ناسازگار، واکنش دهنده و قابل اشتعال
۲۵۱	۱-۱۰-۶ راهنمای مراحل مدیریت حمل و نقل پسماندهای خطرناک
۲۵۱	۱-۱۰-۷ دستورالعمل نگهداری و حمل پسماند
۲۵۴	۱-۱۰-۸ دستورالعمل بارگیری، حمل و تخلیه بار پسماند
۲۵۷	۱-۱۰-۹ برنامه پسماند
۲۵۹	۱-۱۰-۱۰ ملاحظات مربوط به تجهیزات مقدماتی حمل و نقل
۲۶۰	۱-۱۰-۱۱ گزارش گیری از فرایند مدیریت پسماند
۲۶۳	۱-۱۰-۱۲ برنامه پایش سیستم مدیریت پسماند
۲۶۳	۱-۱۰-۱۳ برنامه آموزشی مورد نیاز برای پرسنل درگیر با سیستم مدیریت پسماند
۲۶۴	۱-۱۰-۱۴ سیلابس های مورد نظر
۲۶۸	۱-۱۱ ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماندها
۲۶۸	۱-۱۱-۱ بازیافت روغن های مستعمل
۲۷۰	۱-۱۱-۲ ضوابط و روش های مدیریت اجرایی مولکولارسیوهل

- ۳-۱۱-۱ کاهش تولید پسماندهای آزمایشگاهی..... ۲۷۱
- ۴-۱۱-۱ مدیریت اجرایی پسماندهای برقی و الکترونیکی..... ۲۷۶
- ۵-۱۱-۱ مدیریت زیست محیطی لجن ها و خاکهای آلوده به ترکیبات نفتی..... ۲۸۱
- ۱۲-۱ اصول ایمنی کار در عملیات اجرایی پسماندهای صنعتی و ویژه..... ۲۸۱
- ۱-۱۲-۱ نحوه ارزیابی محیط کار از نظر ایمنی و سیستم های رده بندی..... ۲۸۲
- ۲-۱۲-۱ خطرات و سوانح مرحله بهبود وضعیت ایستگاه های ذخیره یا احداث ایستگاه های جدید..... ۲۸۳
- ۳-۱۲-۱ خطرات و سوانح مرحله ذخیره و دفع پسماندهای صنعتی و ویژه..... ۲۸۳
- ۴-۱۲-۱ خطرات و سوانح مرحله احداث و نصب تجهیزات و تاسیسات..... ۲۸۴
- ۵-۱۲-۱ خطرات و سوانح ناشی از عملیات های تدارک کالا و مواد اولیه..... ۲۸۵
- ۶-۱۲-۱ خطرات و سوانح در بخش آتش نشانی و ایمنی..... ۲۸۵
- ۱۳-۱ طراحی سیستم کدگذاری (شناسه گذاری) پسماند..... ۲۸۵

فصل دوم: قوانین و مقررات ملی و بین المللی در خصوص مدیریت پسماند

- ۳ قوانین و مقررات ملی در خصوص مدیریت پسماند..... ۲۸۹
- ۱-۳ قوانین و مقررات قبل از قانون مدیریت پسماند..... ۲۹۰
- ۱-۱-۳ قانون شهرداری ها (مصوب ۱۳۴۴)..... ۲۹۰
- ۲-۱-۳ اصل پنجاهم قانون اساسی..... ۲۹۰
- ۳-۱-۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست (مصوب ۱۳۵۳/۳/۲۸ و اصلاحیه ۱۳۷۱/۸/۲۴)..... ۲۹۱
- ۴-۱-۳ قانون حفاظت دریا و رودخانه های مرزی از آلودگی با مواد نفتی..... ۲۹۱
- ۵-۱-۳ قانون نفت (مصوب ۱۳۶۶/۷/۹)..... ۲۹۴
- ۶-۱-۳ قانون تأسیس سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی (اساسنامه آن)..... ۲۹۴
- ۷-۱-۳ قانون مناطق دریایی جمهوری ایران در خلیج فارس و دریای عمان..... ۲۹۵
- ۸-۱-۳ آیین نامه بهداشت محیط مصوب ۱۳۷۱..... ۲۹۵
- ۹-۱-۳ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا (مصوب ۱۳۷۴/۲/۳)..... ۲۹۶
- ۱۰-۱-۳ قانون مجازات اسلامی (مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ با اصلاحات ۱۳۷۶/۵/۸)..... ۲۹۶
- ۱۱-۱-۳ آیین نامه اجرایی بند (الف) تبصره (۸۲) قانون برنامه پنج ساله دوم اقتصادی..... ۲۹۶
- ۱۲-۱-۳ آیین نامه اجرایی کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم شیمیایی مصوب ۱۳۷۸..... ۲۹۶
- ۱۳-۱-۳ مصوبه شماره ۲۳۹ مورخ ۱۳۷۸/۶/۳ شورای عالی حفاظت محیط زیست..... ۲۹۷
- ۱۴-۱-۳ قانون ارزش افزوده (۱۳۸۷)..... ۲۹۷
- ۱۵-۱-۳ قانون اصلاح قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب ۱۳۷۹..... ۲۹۷
- ۱۶-۱-۳ سند چشم انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی (۱۳۸۲)..... ۲۹۸

- ۱-۱-۱۷ مصوبه شماره ۲۴۹ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۷ شورای عالی حفاظت محیط زیست..... ۲۹۸
- ۲-۲-۱ قوانین و مقررات بعد از قانون مدیریت پسماند..... ۲۹۹
- ۱-۲-۳ قانون مدیریت پسماند..... ۲۹۹
- ۳-۲-۳ ضوابط و روش‌های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته..... ۳۱۲
- ۴-۲-۳ ضوابط و روش‌های مدیریت اجرایی زیست‌محیطی پیش از امحای پسماندهای ... ۳۳۲
- ۵-۲-۳ ضوابط و روش‌های مدیریت اجرایی پسماندهای کشاورزی..... ۳۳۶
- ۶-۲-۳ ضوابط و روش‌های اجرایی مدیریت پسماندهای برقی و الکترونیکی..... ۳۴۲
- ۷-۲-۳ آیین‌نامه رفع آلودگی زیست‌محیطی فعالیت‌های نفتی..... ۳۵۱
- ۸-۲-۳ قانون برده پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۹)..... ۳۵۳
- ۹-۲-۳ ضوابط و روش‌های استقرار واحدها و فعالیت‌های صنعتی و تولیدی..... ۳۵۴
- ۱۰-۲-۳ آیین‌نامه اجرایی ماده ۹۰ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران..... ۳۵۶
- ۱۱-۲-۳ ضوابط زیست محیطی محل‌های دفع پسماندهای عادی..... ۳۵۷
- ۴ قوانین و مقررات بین‌المللی در خصوص مدیریت پسماند..... ۳۶۰
- ۱-۴ کنفرانس استکهلم (۱۹۷۲)..... ۳۶۱
- ۲-۴ بیانیه کنفرانس سازمان ملل متحد دربار محیط زیست و توسعه (ریو ۱۹۹۲) کنفرانس ریو..... ۳۶۱
- ۳-۴ دستور کار ۲۱ منشوری برای آیند ریو..... ۳۶۲
- ۴-۴ کنوانسیون‌های فرامنطقه‌ای..... ۳۶۵
- ۱-۴-۴ کنترل و جلوگیری از آلودگی دریایی ناشی از تخلیه دفع مواد زائد و ۳۶۶
- ۲-۴-۴ کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی ناشی از کشتی‌ها (مارپل-۱۹۷۳)..... ۳۶۹
- ۳-۴-۴ کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون‌مرزی مواد زائد و بخش و ۳۷۳
- ۴-۴-۴ کنوانسیون آیین اعلام رضایت قبلی برای مواد شیمیایی و آنتی‌ک‌های ۳۹۲
- ۵-۴-۴ کنوانسیون مدیریت زیست‌محیطی آلاینده‌های آلی پایدار (استکهلم)..... ۳۹۴
- ۶-۴-۴ ره یافت راهبردی مدیریت بین‌المللی مواد شیمیایی (سایکم)..... ۳۹۶
- ۵-۴ کنوانسیون‌های منطقه‌ای..... ۴۰۰
- ۱-۵-۴ کنوانسیون منطقه‌ای کویت برای همکاری درباره حمایت و توسعه محیط زیست..... ۴۰۰
- ۲-۵-۴ کنوانسیون حفاظت از محیط زیست دریای خزر (تهران، ۲۰۰۳)..... ۴۱۳

فصل سوم: فهرست پسماندهای صنعتی و خطرناک شناسایی شده در ایران

- ۳ معرفی صنایع و لیست پسماندهای حاصل..... ۴۱۵
- ۱-۳ صنایع نساجی..... ۴۱۶
- ۲-۳ صنایع تولید خمیر کاغذ، تولید و پردازش کاغذ و مقول..... ۴۱۷

- ۳-۳ صنایع مرتبط با کشاورزی، باغداری، جنگل‌داری، شکار، ماهی‌گیری و فرآوری‌های مشابه..... ۴۱۹
- ۴-۳ صنایع غذایی..... ۴۲۱
- ۵-۳ صنایع مرتبط با ساخت، فرمولاسیون، عرضه و کاربرد انواع پلاستیک، ... ۴۲۸
- ۶-۳ صنایع تهیه و فرآوری گوشت، ماهی و دیگر مواد غذایی دارای منشأ حیوانی..... ۴۳۰
- ۷-۳ صنایع مرتبط با ساخت، فرمولاسیون، عرضه و کاربرد و پاک‌سازی رنگ و لاک الکل..... ۴۳۱
- ۸-۳ صنایع نفت، گاز و پتروشیمی و صنایع بازیافتی مرتبط..... ۴۳۱
- ۹-۳ صنایع شیشه..... ۴۴۰
- ۱۰-۳ صنایع تولید تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی..... ۴۴۱
- ۱۱-۳ صنایع ساخت، فرمولاسیون، عرضه، کاربرد انواع چربی، روغن، گریس، صابون، ... ۴۴۳
- ۱۲-۳ صنایع ساخت، فرمولاسیون، عرضه و کاربرد محصولات دارویی..... ۴۴۳
- ۱۳-۳ صنایع مرتبط با تصفیه سطحی شیمیایی و اندودکاری فلزات و دیگر مواد..... ۴۴۴
- ۱۴-۳ صنایع مرتبط با ساخت، فرمولاسیون، عرضه، کاربرد انواع چسب و بتونه و ... ۴۴۶
- ۱۵-۳ صنایع مرتبط با تولید چوب..... ۴۴۷
- ۱۶-۳ صنایع مرتبط با تصفیه، فلزات و پلاستیک..... ۴۴۸
- ۱۷-۳ صنایع نیروگاهی برق و صنایع مرتبط..... ۴۴۹
- ۱۸-۳ صنایع گچ، سیمان و آهک و محصولات مشابه..... ۴۵۱
- ۱۹-۳ صنایع چرم و پوست..... ۴۵۲
- ۲۰-۳ صنایع سرب..... ۴۵۳
- ۲۱-۳ صنایع روی..... ۴۵۴
- ۲۲-۳ صنایع آلومینیوم..... ۴۵۵
- ۲۳-۳ صنایع تولیدکننده محصولات سرامیکی، آجر و کاشی و سایر مصالح ساختمانی و ... ۴۵۶
- ۲۴-۳ صنایع تولید آهن و فولاد..... ۴۵۷
- ۲۵-۳ صنایع خودروسازی..... ۴۵۹
- ۲۶-۳ صنایع کانه‌آرایی..... ۴۶۱
- ۲۷-۳ صنایع مرتبط با ساخت، فرمولاسیون، عرضه و کاربرد مواد شیمیایی نینروژنی..... ۴۶۳
- ۲۸-۳ صنایع فرآوری و تهیه فلزات گرانبها..... ۴۶۴
- ۲۹-۳ پسماندهای مشترک..... ۴۶۵
- منابع..... ۴۶۷

تقدیم به

انسانهایی که

به فردایی بهتر

می اندیشند.

مقدمه ناشر

سپاس بیکران پروردگار را که به انسان قدرت اندیشیدن بخشید، قدرتی که در مقایسه با سایر موجودات باعث شده است که انسان هرگز به امکانات محدود خود اکتفا نکند. مکاتب الهی، انسان را موجودی کمال طلب و پویا می دانند که جهت گیری او به سوی خالقش می باشد. از جمله راههای تقرب به خداوند علم است، علمی که زیبایی عقل است علمی که در دریای بیکران آن هر ذره نشانی از آفریدگار است و هر چه علم انسان افزون گردد، تقریب بیشتر می شود. از این روست که به علم اندوزی و دانش آموزی توجهی بی نظیر مبذول گردیده است. اما علم آموزی به ابزاری نیاز دارد که مهمترین آن کتاب است و انتشار نتیجه مطالعات پژوهشگران و اندیشمندان پاسخگوی این نیاز خواهد بود.

جهت تحقق این امر و گسترش برداشتن در جهت ارتقای پایه های علم و دانش و رشد و شکوفایی استعدادها انتشار کتاب را یکی از اهداف خود قرار داده و انتظار داریم با حمایت های معنوی هموطنان گرامی بتوانیم گامهای مؤثر و ارزشمندی را برداریم. گرچه تلاش خواهد شد تا حد دانش و تجربه اندکمان کارهایی بدون اشکال تقدیم حضورتان گردد، ولی اذعان داریم که راههای شما عزیزان می تواند ما را در ارتقای کیفی کتاب راهگشا باشد لذا همیشه منتظر پیشنهادات و راهنماییهای شما خواهیم بود.

در پایان از همه عزیزانی که در مراحل مختلف تهیه، تدوین و چاپ کتاب از همفکری و همکاری آنها برخوردار بوده ام به خصوص آقایان علیرضا عسگری، محمد علیزاده، امیرحسین نووی و خانم الهام سلیمانی، حافظ گلستانی فر و علی محمد خانی (مدیر فروش) سپاسگزاری نموده و موفقیت و رونشان را آرزو مندم.

محمد رضا خانی

مدیر مسئول انتشارات خانیران